

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	Historia literatury rosyjskiej			
2. Kod przedmiotu:	FSR-5			
3. Okres ważności karty:	2013-2016			
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia			
5. Forma studiów:	studia stacjonarne			
6. Kierunek studiów:	filologia			
7. Profil studiów:	praktyczny			
8. Specjalność:	filologia słowiańska			
9. Semestr:	2, 3, 4, 5			
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Neofilologii			
11. Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. Bronisław Kodzis			
12. Grupa przedmiotów:	treści filologiczne			
13. Status przedmiotu:	do wyboru			
14. Język prowadzenia zajęć:	polski, rosyjski			
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:				
Znajomość kanonu rosyjskiej literatury nowożytnej od lat 90. XIX w. do końca wieku XX, znajomość podstawowych zagadnień z zakresu literaturoznawstwa.				
16. Cel przedmiotu:				
Przekazanie studentom wiedzy z zakresu historii literatury rosyjskiej lat 1890-2000, zapoznanie z etapami procesu rozwojowego, prądami i kierunkami oraz najważniejszymi osiągnięciami literackimi, rozwijanie umiejętności analizy i interpretacji tekstu literackiego.				
17. Efekty kształcenia:				
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
01	ma uporządkowaną wiedzę na temat historii piśmiennictwa i/lub tradycji ustnej wybranego obszaru językowego uwzględniającą kanon literatury – poezji, dramatu, prozy zorientowaną na zastosowanie w praktyce	odpowiedzi ustne, kolokwium, egzamin	wykłady konwersatoria	K_W06 (+++)
02	ma podstawową wiedzę na temat metodologii interpretacji dzieł literackich z uwzględnieniem ich kontekstu kulturowego i historycznego zorientowaną na zastosowanie w praktyce	odpowiedzi ustne, dyskusja, praca na zajęciach		K_W07 (+++)
03	ma podstawową wiedzę na temat teorii dzieła literackiego i jego odbioru oraz podstawowych pojęć z zakresu poetyki i teorii literatury zorientowaną na zastosowanie w praktyce	odpowiedzi ustne, praca na zajęciach		K_W08 (++)
04	ma uporządkowaną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w wybranej dziedzinie filologii	kolokwium, egzamin		K_W14 (+)
05	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania utworów literackich i zjawisk językowych	dyskusja		K_U03 (+++)

06	posiada umiejętność stosowania metajęzyka współczesnego literaturoznawstwa w celu jego praktycznego stosowania w analizie i interpretacji dzieła literackiego	odpowiedzi ustne dyskusja egzamin		K_U12 (+++)
07	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	egzamin dyskusja	wykłady konwersatoria	K_K01 (++)
18. Formy i wymiar zajęć:		W. (15h.+15h.+15h.+15h.) K. (15h.+15h.+15h.+15h.)		
19. Treści kształcenia:				
<p>Wykłady: Istota Srebrnego Wieku w kulturze i literaturze rosyjskiej. Różnorodność prądów artystycznych. Podstawy filozoficzne i estetyczne modernizmu rosyjskiego. Rozwój i charakter liryki symbolistycznej (główne motywy i techniki poetyckie). Poezja W. Briusowa, F. Sołoguba, A. Biełego, A. Błoka. Światopogląd poetycki i zasady estetyczne akmeizmu. Twórczość M. Gumilowa, A. Achmatowej, O. Mandelsztama przedrewolucyjnego okresu. Poezja futurystów, program i praktyka. Poezja W. Majakowskiego. Charakter i metoda „odnowionego” realizmu rosyjskiego. Nowelistyka A. Czechowa. Proza I. Bunina, M. Gorkiego, L. Andrejewa. Proza symbolistyczna (D. Miereżkowski, W. Briusow, A. Biely). Nowa dramaturgia rosyjska (M. Gorki, L. Andrejew, A. Błok). Periodyzacja literatury rosyjskiej lat 1917-2000. Ugrupowania literackie lat 1917-1932. Poezja symbolistów (A. Błok, A. Biely, W. Briusow), akmeistów (M. Gumilow, A. Achmatowa, O. Mandelsztam), futurystów (W. Majakowski), B. Pasternaka, S. Jesienina wobec nowych wyzwań. Proza ornamentalna (B. Pilniak, I. Babel) i satyryczna (powieść I. Ilfa i E. Pietrowa <i>Dwanaście krzesel</i>, nowelistyka M. Zoszczenki). Problem psychologizmu w prozie rosyjskiej lat 1920. (J. Olesza, L. Leonow, A. Fadiejew). Powieść-antyutopia (E. Zamiatin). Teatr i dramaturgia lat 1920 (teatr masowy, dramaty W. Bill-Biełocerkowskiego i K. Treniowa, dramaturgia M. Bułgakowa, N. Erdmana, W. Majakowskiego). Realizm socjalistyczny jako metoda twórcza. Tendencje rozwojowe rosyjskiej poezji i prozy lat 1932-1953. Poezja A. Twardowskiego, i P. Wasiliewa. Proza produkcyjna (L. Leonow, W. Katajew), dydaktyczna (A. Makarenko, M. Ostrowski) i historyczna (M. Szołochow, A. Tołstoj). Nurt nieoficjalny rosyjskiej prozy (A. Platonów, M. Bułhakow). Nowe zjawiska w literaturze rosyjskiej okresu „odwilży” (1953-1964). Poezja „czwartego pokolenia” (A. Wozniesiński). Proza liryczna, młodzieżowa, wojenna obrachunkowa i łagrowa. Powieści B. Pasternaka (<i>Doktor Żywego</i>), W. Grossmana (<i>Życie i los</i>) i A. Sołżenicyna. Literatura rosyjska lat 1965-1985. Samizdat i Tamizdat. Poezja bardów (B. Okudźawa, W. Wysocki). Proza wiejska (S. Załygin, W. Tiendriakow, W. Biełow, W. Rasputin). Proza miejska J. Trifonowa. A. Wampiłow i „nowa fala” dramaturgii rosyjskiej lat 1970-1980.. 15. Pierestrojka w literaturze rosyjskiej po 1985 roku. Postmodernizm w rosyjskiej poezji, prozie i dramaturgii lat ostatnich.</p> <p>Konwersatorium: Postać Pięknej Pani w liryce A. Błoka. Symbolika poematu A. Błoka <i>Dwunastu</i>. Motywy liryków liryków A. Biełego ze zbioru <i>Popiół</i>. Motyw poety i poezji we wczesnej liryce W. Briusowa. Egzotyka w poezji M. Gumilowa. Kobieta i miłość w poezji A. Achmatowej. Satyra w poezji W. Majakowskiego przedrewolucyjnego okresu. Pozycja narratora w nowelistyce A. Czechowa lat 1890. Motywy i struktura opowiadania I. Bunina <i>Antonówki</i>. Problematyka opowiadania I. Bunina <i>Pan z San Francisko</i>. Typy postaci w nowelistyce młodego M. Gorkiego. Antynomia prawdy i kojącego fałszu w dramacie M. Gorkiego <i>Na dnie</i>. Tendencje ekspresjonistyczne w prozie L. Andrejewa. Motyw miłości w opowiadaniu A. Kuprina <i>Bransoletka z granatów</i>. Poezja agitacyjna W. Majakowskiego po 1917 roku. Bohater liryczny w poezji O. Mandelsztama lat 1920-1930. Temat wsi w liryce S. Jesienina po 1917 roku. Narrator w opowiadaniach satyrycznych M. Zoszczenki lat 1920. Ornamentalizm w <i>Armii Konnej</i> I. Babla. Problematyka powieści M. Bułhakowa <i>Mistrz i Małgorzata</i>. Problem miłości w nowelistyce J. Kazakowa. Typy bohaterów-dziwaków w nowelistyce W. Szukszyna. Człowiek i historia w powieści B. Pasternaka <i>Doktor Żywago</i>. Wieś i jej mieszkańcy w powieści W. Biełowa <i>Ludzka rzecz</i>. Problematyka moralno-psychologiczna w powieści W. Rasputina <i>Pożegnanie z Matorą</i>. Rzeczywistość łagrowa w nowelistyce W. Szałamowa. Człowiek i codzienny byt w powieści J. Trifonowa <i>Zamiana</i>. Motywy liryki B. Okudźawy.</p>				
20. Egzamin:		<u>tak, za/0</u>		
21. Literatura podstawowa:				
<p>Barański Z., Semczuk A. (red.), <i>Literatura rosyjska w zarysie</i>, Warszawa 1975 Drawicz A. (red.), <i>Historia literatury rosyjskiej XX wieku</i>, Warszaw 1997 Jakóbiec M. (red.), <i>Literatura rosyjska</i>, t. I-II, Warszawa, 1971,1976 Mucha B., <i>Historia literatury rosyjskiej od początków do czasów najnowszych</i>, Wrocław 1989, 2002 Porębina G., Poręba S., <i>Historia literatury rosyjskiej 1917-1991</i>, Katowice 1994</p> <p>Lektury obowiązkowe: A. Błok: <i>Wiersze o Pięknej Damie (Przeczuwam Ciebie, Zmierzchy, zmierzchy wiosenne, Wchodzę do ciemnych</i></p>				

świętyń, Nieznajoma, Dwunastu
 A. Biely: Wyznanie miłości, Na polach, Rozpacz, Przez okno wagonu, Petersburg
 W. Briusow: Twórczość, Do młodego poety, Asarhaddon, Murarz, Hunowie przyszłości
 M. Gumilow: Pompejusz u piratów, Stary konkwistador, Kapitanowie, Moi czytelnicy
 A. Achmatowa: Pieśń ostatniego spotkania, Rybak, Nauczyłam się żyć prosto..., Nie gnieć mego listu, miły, Tyle próśb ma zawsze ukochana
 O. Mandelsztam: Ach nienawidzę światła..., Notre Dame, Nigdy nie słyszał pieśni Osjana..., A więc już nie zobaczę sławnej Fedry,
 W. Majakowski: Obłok w spodniach, Włodzimierz Majakowski
 A. Czechow: Śmierć urzędnika, Agrest, Dama z pieskiem, Wiśniowy sad
 I. Bunin: Antonówki, Pan z San Francisco, Wieś
 M. Gorki: Makar Czudra, Zwiastun burzy, Na dnie
 L. Andrejew: Życie Człowieka, Życie Wasyla Fiwejskiego, Czerwony śmiech
 A. Kuprin: Gambrinus, Bransoletka z granatów
 W. Majakowski: Lewą marsz, Oda do rewolucji, Posiedzeniarze
 O. Mandelsztam: Koncert na dworcu, Więc za chwałę tych dni, co nadejdą..., Gdzie mam się podziąć, Mieszkamy nie czując pod sobą kraju
 S. Jesienin: Jam ostatni wiejski poeta, Sorokoust, Nie ma we mnie żalu ni błagania, Klonie mój bezlistny
 M/ Zoszczenko: Arystokratka, Łażnia
 I. Babel: Sól, list
 A. Platonow: Wykop
 M. Bułgakow: Mistrz i Małgorzata
 J. Kazakow: Na przystanku, Dwoje w grudniu, Tam biegnie pies
 W. Szukszyn: Dziwak, Zrobił na szaro, Mil pardon, madam
 B. Pasternak: Doktor Żywago
 W. Biełow: Ludzka rzecz
 W. Rasputin: Pożegnanie z Matiorą
 A. Sołżenicyn: Jeden dzień Iwana Denisowicza
 J. Trifonow: Zamiana
 B. Okudźawa: Do widzenia, chłopcy, Pożegnanie Polski, Francois Villon

21. Literatura uzupełniająca:

Cieślak K, Smaga J., *Kultura Rosji przełomu stuleci (XIX – XX)*, Warszawa 1991
 Kasack W., *Leksykon literatury rosyjskiej XX wieku*, Wrocław 1996
Rosyjskie kierunki literackie. Przełom 19 i 20 wieku, opr. Z. Barański i J. Litwinow, Warszawa 1982
Русская литература XX века, т. 1-2, под ред. Л. Кременцова, Москва 2002

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	
1	Wykład	60	
2	Konwersatoria	60	
3	Inne	140 – czytanie lektur 60 – przygotowanie do zajęć 40 – przygotowanie do kolokwium 30 – przygotowanie do egzaminu	
Suma godzin		390	
24. Suma wszystkich godzin:		390	25. Liczba punktów ECTS: 13
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:		4	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta: 9

Kryteria oceniania:

Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań
01	bdb	Student prawidłowo przywołuje uporządkowaną wiedzę na temat historii piśmiennictwa i tradycji ustnej w oparciu o kanon literatury rosyjskiej odwołując się również do kontekstów kulturowych i historycznych
	db	Student prawidłowo przywołuje wiedzę na temat historii piśmiennictwa i tradycji ustnej w oparciu o kanon literatury rosyjskiej

	dst	Student przywołuje niepełną wiedzę na temat historii piśmiennictwa i tradycji ustnej w oparciu o kanon literatury rosyjskiej
	ndst	Student nie potrafi przywołać wiedzy na temat historii piśmiennictwa i tradycji ustnej i nie zna kanonu literatury rosyjskiej
02	bdb	Student trafnie i szeroko interpretuje rosyjskie dzieła literackie z uwzględnieniem ich kontekstu kulturowego i historycznego
	db	Student prawidłowo interpretuje rosyjskie dzieła literackie z uwzględnieniem ich kontekstu kulturowego i historycznego
	dst	Student interpretuje rosyjskie dzieła literackie częściowo uwzględniając ich kontekst kulturowy i historyczny
	ndst	Student nie potrafi interpretować rosyjskich dzieł literackich
03	bdb	Student trafnie i prawidłowo analizuje rosyjskie dzieła literackie w oparciu o wiedzę z zakresu teorii dzieła literackiego, jego odbioru oraz podstawowe pojęcia poetyki i teorii literatury
	db	Student prawidłowo analizuje rosyjskie dzieła literackie opierając się o wiedzę z zakresu teorii dzieła literackiego
	dst	Student analizuje rosyjskie dzieła literackie częściowo opierając się o wiedzę z zakresu teorii dzieła literackiego
	ndst	Student nie potrafi analizować rosyjskich dzieł literackich
04	bdb	Student prawidłowo wykonuje typowe zadania i umiejętnie wdraża procedury stosowane w dziedzinie filologii rosyjskiej
	db	Student wykonuje typowe zadania i wdraża procedury stosowane w dziedzinie filologii rosyjskiej
	dst	Student nieumiejętnie wykonuje typowe zadania i wdraża procedury stosowane w dziedzinie filologii rosyjskiej
	ndst	Student nie potrafi wykonywać typowych zadań i wdrażać procedur stosowanych w dziedzinie filologii rosyjskiej
05	bdb	Student trafnie posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu prawidłowego analizowania rosyjskich utworów literackich
	db	Student prawidłowo posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania rosyjskich utworów literackich
	dst	Student częściowo posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania rosyjskich utworów literackich
	ndst	Student nie potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania rosyjskich utworów literackich
06	bdb	Student prawidłowo stosuje metafizyk współczesnego literaturoznawstwa w celu trafnej i szerokiej analizy i interpretacji rosyjskich dzieł literackich
	db	Student prawidłowo stosuje metafizyk współczesnego literaturoznawstwa w celu analizy i interpretacji rosyjskich dzieł literackich
	dst	Student prawidłowo stosuje metafizyk współczesnego literaturoznawstwa w celu analizy i interpretacji rosyjskich dzieł literackich
	ndst	Student nie potrafi stosować metafizyka współczesnego literaturoznawstwa w celu analizy i interpretacji rosyjskich dzieł literackich
07	o.	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; potrafi dokonać samooceny własnych kompetencji, doskonali swoje umiejętności i wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia
	no.	Student nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności; nie potrafi dokonać samooceny własnych kompetencji, nie doskonali swoich umiejętności i nie potrafi wyznaczyć kierunków własnego rozwoju i kształcenia
28. Uwagi:		

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego)

.....
(data i podpis)